

Obsah

PROLÓG	9
1 RANÉ HISTORICKÉ DEDIČSTVO.PRVÁ CIVILIZAČNÁ VLNA A JEJ VPLYV NA FORMOVANIE SLOVENSKEHO KULTÚRNEHO DOMOVA V EURÓPE	
1.1 Počiatok „nášho času“	13
1.2 Rímske obdobie	14
1.3 Príchod Slovanov a Veľkomoravská ríša	14
1.4 Dedičstvo cyrilometodskej misie a jej odkaz pre súčasnosť	17
1.5 Úloha vnútorných a vonkajších hraníc	19
1.6 Stredoveké kláštory - miesto stretávania univerzalizmu s géniom loci	25
1.7 Neskorší stredovek	25
1.8 Vpády Otomanskej ríše	26
2 FERMENTÁCIA A TURBULENCIA V OBDOBÍ FÁZOVÉHO PRECHODU SLOVENSKA DO DRUHEJ CIVILIZAČNEJ VLNY	
2.1 Proces rastu koherencie Slovenska	28
2.2 Konštruktívna a intergračná funkcia ľudovej kultúry	30
2.3 Úloha administratívy	31
2.4 Ekonomické a sociálne procesy	34
2.5 Radikálne prístupy jakobínov k reforme a ich program federalizácie Uhorska	38
2.6 Obyvateľstvo a sídla v rokoch 1782 - 86	40
2.6.1 Východiskový prameň	40
2.6.2 Stav a rozsídlenie obyvateľstva na konci 18.storočia	40
2.7 Učené spoločnosti významný krok k tvorbe a k šíreniu nových myšlienkových prúdov	45
3 UPEVNENIE IDENTITY SLOVENSKA	
3.1 Problémy s maďarskou nadvládou	48
3.2 Úspechy a problémy nového česko-slovenského štátu	53
3.3 Československo v novej geopolitickej štruktúre Európy	56
3.4 Vlastenecký prístup povojnovej generácie k obnove a prosperite vlasti	59
4 NÁSTUP TRETEJ VLNY OD MODERNIZMU K POST-MODERNIZMU	
4.1 Vytvorenie federatívneho štátu v politickej atmosfére „Pražskej jari“	61
4.2 Konštituovanie federatívnej republiky	62
4.3 Vznik Slovenskej republiky ako nového štátu v Strednej Európe	62

5	EURÓPSKA INTEGRÁCIA A SÚDRŽNOSŤ, STABILITA A BEZPEČNOSŤ SLOVENSKA	
5.1	Dve odlišné hodnoty vo vzťahu k európskej spolupráci	67
5.2	Slovenské národné dedičstvo a európska spolupráca	70
5.3	Genius loci, genius regionis a územná samospráva	72
5.4	Alternatívy a možnosti Slovenska v európskej integrácii. Od modelu „Leviatanu“ k demokratickému modelu humánnej ekológie	75
6	OD TRANSFORMAČNEJ RECESIE K TRANSFORMACNEJ PROSPERITE	
6.1	Prekonávanie nedostatkov neoklasických prístupov v ekonomike	77
6.2	Smerom k zdravému a prosperujúcemu štátu	82
6.3	Hodnota podnikov je dnes závislá od ich „softwarov“, t.j. výrobných programov, ktoré určujú aj cenu ich „hardwarovej“ vybavenosti a ich infraštruktúry	83
6.4	Ekonomická transformácia v kontexte adaptívnej efektívnosti a inštitucionálneho evolucionizmu	85
7	SLOVENSKO V PERSPEKTÍVE DLHÝCH VÝVOJOVÝCH VĽN. SMEROVANIE K POZNATKOVO-ORIENTOVAanej SPOLOČNOSTI	
7.1	Multidimenzionálnosť transformačného procesu	88
7.2	Poznatkovo - orientovaná ekonomika	89
7.3	Princíp rastúcej návratnosti (increasing return principle)	90
8	ASPEKTY REGIONÁLNEJ ANALÝZY: PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE	
8.1	Výhody a problémy spolupráce v stredoeurópskej kontaktnej zóne Bratislava - Viedeň - Brno - Győr	92
8.1.1	Špecifičnosť vývoja stredoeurópskej kontaktnej zóny	92
8.1.2	Prednosti a slabosti viedenského regiónu	97
8.1.3	Činitele dynamického rozvoja Bratislavy alebo vnútorné sily „dynamopolisu“	99
8.1.4	Vodné dielo „Gabčíkovo – Nagymaros“	105
8.1.5	Potenciál Brna a Györu pre spoluprácu v kontaktnej zóne	107
8.1.6	Záveru smerujúce k transhraničnej spolupráci	108
8.2	Regionálny kontext formovania metropole stredného Slovenska	109
8.2.1	Polycentrický charakter stredného Slovenska	109
8.2.2	Poznatkovo orientovaná spoločnosť – nová kľúčová regionotvorná sila	114
8.3	Rozvojový potenciál a problémy jeho realizácie vo východo-slovenskej kontaktnej zóne	115

8.3.1	Duch dôvery – podmienka úspechu transhraničnej spolupráce	115
8.3.2	Karpatský euroregión?	120
8.3.3	Funkcia hranice v transhraničnej zóne	123
9	ZÁPAS O LEGITIMITU SLOVENSKEJ CESTY	
9.1	Špecifické a univerzálne črty súčasného fázového prechodu	126
9.2	Slovenská cesta v kontexte mocenských polí a geopolitického vývoja Európy	132
9.2.1	Siločiary mocenských polí	132
9.2.2	Geopolitický kontext	134
9.2.2	Geopolitické postavenie Slovenska v diele Ľudovíta Štúra	138
9.3	Európsky dom a vízia bohatstva pre všetkých. Stratégia „rozširovania“ EÚ alebo stratégia „integrácie“ rovnoprávných európskych národov	140
	EPILOG	145
	ODKAZY	150